

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

LEERPLAN

TWEEDE GRAAD

SECUNDAIR

ONDERWIJS

GRAFISCHE TECHNIEKEN

SPECIFIEK GEDEELTE

DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR

(3de en 4de jaar)

LEERPLANNUMMER

2DA/GRAFI

INSPECTIENUMMER

GSO-2024-1156-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum

31/01/2025

STUDIEDOMEIN

KUNST & CREATIE

Inhoudstafel

Inleiding	3
Samenhang	3
Eigenheid van de studierichting	3
Doelgroep	4
Onderwijskwalificatie	4
Logische doorstroommogelijkheden	5
Gepersonaliseerd Samen Leren	5
Ruimte voor het eigen pedagogisch project	5
Opbouw van de leerplandoelen	6
Herkomst van de doelen	6
De leerplandoelen	6
Subdoelen	7
Minimale inhoudelijke afbakening	7
Nummering van de leerplandoelen	7
Leerplandoelen	9
Pakket uit kunstbeschouwing	9
Goniometrie en vectoren	10
BK-doelen	11
Samenhang cesuurdoelen - leerplandoelen	20
Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen	21
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen	23
Minimale materiële vereisten	24
Vakkenkoppeling	25
Pedagogisch – didactische ondersteuning	26

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, tweede graad.

Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'Tweede graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen realiseren doelen die in de 3de graad leiden naar de beroepskwalificaties Grafimedia voorbereider in de printmedia en Crossmedia assistent.

- De **grafimedia** voorbereider in de printmedia voert (onderdelen van) prepress-handelingen uit, zoals het opmaken en bewerken van digitale content, die beantwoordt aan grafische en druktechnische kwalitatieve en kwantitatieve eisen, teneinde deze als input te gebruiken of aan te leveren voor het aanmaken van bestanden die geschikt zijn voor crossmediale publicaties (drukwerk en digitale publicaties); ter ondersteuning van de continuïteit van het productieproces.
- De **crossmedia assistent** bewerkt aangeleverde content en ontwikkelt onderdelen van een design voor crossmediale/multimediale producties en houdt hierbij rekening met zowel de grafische als technisch voorbereide eisen/kaders, teneinde ondersteuning te bieden voor het mee ontwikkelen van kwaliteitsvolle producties.

De specifieke vorming bestaat daarnaast ook uit leerplandoelen die voorbereiden op vervolgonderwijs:

- WD 04.03 – Kunst en cultuur: Pakket uit kunstbeschouwing
- WD 06.09 – Wiskunde: Toegepaste wiskunde – goniometrie en vectoren

Doelgroep

Leerlingen die het eerste leerjaar van de tweede graad aanvangen in de dubbele finaliteit, hebben door het behalen van de eindtermen van de eerste graad de nodige basiscompetenties verworven om de overstap naar de tweede graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de tweede graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.

In de eerste graad hebben leerlingen in het kader van een brede, oriënterende graad gekozen voor een basisoptie.

- Leerlingen die een basisoptie gekozen hebben die aansluit bij deze studierichting hebben al enigszins kennis gemaakt met de inhoud van deze studierichting.
- Leerlingen die een basisoptie gekozen hebben die minder of niet aanleunt bij de deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Vanuit het bovenstaande kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de tweede graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de tweede graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting bereidt voor op een studierichting in de derde graad van VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
  - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
  - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
  - gegevens evalueren en integreren
  - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
  - handelen in een combinatie van wisselende contexten
  - autonoom functioneren met enig initiatief
  - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
  - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

In de tweede graad worden de leerlingen voorbereid om deze kwalificatie in de derde graad te bereiken.

Logische doorstroommogelijkheden

Deze studierichting heeft een logische doorstroom naar:

- Crossmedia (dubbele finaliteit, derde graad)
- Grafimedia (dubbele finaliteit, derde graad)

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met elke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- cesuurdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules... kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels... kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... en aan de hand van criteria, argumenten... een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht... een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie...

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hoger' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK2_01.01

1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK2_01.01):
  - BK2: Het gaat hier over een doel uit de tweede graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier. De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK2_01.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK2_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK2_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van 'BK2' kan het nummer ook beginnen met 'WD2':

WD2_09.06.01

09.06.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD2_09.06.01):
  - WD2: Het gaat hier over een doel uit de tweede graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
  - 09.06.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 09.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 09. (In dit geval verwijst 09 naar 'Chemie'. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
    - Doelen van de vorm xx.06.xx hebben betrekking op subdomein 06 van het betrokken wetenschapsdomein.
    - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
  - Het nummer (bijvoorbeeld 09.06.01) verwijst naar het corresponderend cesuurdoel in het curriculumdossier.
De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD2_09.06.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD2_09.06.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD2_09.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een cesuurdoel wordt de verwijzing naar het cesuurdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Pakket uit kunstbeschouwing

WD2_04.03.01

04.03.01

De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en samenlevingen.

analyseren

WD2_04.03.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven via aangereikte methodes de aard en voorkomen van kunstuitingen uit diverse artistieke disciplines en contexten.

- uitdrukkingswijzen, stijlen en stromingen
- bouwstenen, technieken en materialen van kunstuitingen
- vorm- en inhoudskenmerken van kunstuitingen
- perceptiemethoden uit de kunstbeschouwing
- diverse contexten

WD2_04.03.01.02

Subdoel 2

De leerlingen analyseren methodisch de interactie tussen vorm, inhoud, functie en context van kunstuitingen.

- aangereikte eenvoudige kunstbeschouwings- en analysemethoden
- kenmerkende kunsthistorische elementen
- interactie tussen kunstuitingen en -stromingen en de maatschappelijke, historische, filosofische en geografische context

WD2_04.03.01.03

Subdoel 3

De leerlingen geven een onderbouwde mening over de betekenis en functie van kunst(uitingen).

- opvattingen over (wat) kunst (is)
- betekenis en functie van kunst(uitingen)

WD2_04.03.01.04

Subdoel 4

De leerlingen situeren kunstuitingen uit diverse disciplines in tijd en ruimte.

- technieken om kunstuitingen te situeren in een kunsthistorische context
- selectie van kunst- en cultuurstromingen

Goniometrie en vectoren

WD2_06.09.01

06.09.01

De leerlingen tekenen in het vlak de som van vectoren, de vermenigvuldiging van een vector met een getal en de ontbinding van een vector in zijn componenten.

toepassen

WD2_06.09.02

De leerlingen gebruiken goniometrische formules om uitdrukkingen te vereenvoudigen.

- georiënteerde hoeken
- goniometrische cirkel
- formules: verbanden tussen goniometrische getallen van verwante hoeken

analyseren

WD2_06.09.03

De leerlingen lossen eerstegraadsongelijkheden in één onbekende algebraïsch op.

toepassen

BK-doelen¹

BK2_01.01

1

De leerlingen werken onder begeleiding in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.

toepassen

BK2_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen onder begeleiding strategieën toe om teamgericht te werken.

BK2_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen onder begeleiding strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK2_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen onder begeleiding interne procedures en afspraken toe.

BK2_01.02

2

De leerlingen handelen onder begeleiding kwaliteitsbewust.

toepassen

BK2_01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen passen onder begeleiding procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.

BK2_01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen passen onder begeleiding strategieën voor planning en organisatie toe.

BK2_01.02.03

Subdoel 3

De leerlingen passen onder begeleiding strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

¹ Voor de doelen die leiden naar beroepskwalificaties gaan we in de tweede graad uit van eenvoudige situaties of handelingen waar leerlingen volgens richtlijnen en onder begeleiding werken. Indien er een opbouw is van de tweede naar de derde graad binnen de leerlijn 'onder begeleiding naar zelfstandige realisatie' krijgt het betrokken leerplandoel / subdoel in de tweede graad de expliciete vermelding 'onder begeleiding'.

BK2_01.03

3

De leerlingen handelen onder begeleiding economisch en duurzaam.

toepassen

BK2_01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen passen onder begeleiding procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.

BK2_01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen passen onder begeleiding procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.

BK2_01.04

4

De leerlingen handelen onder begeleiding veilig, ergonomisch en hygiënisch.

toepassen

BK2_01.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen onder begeleiding procedures toe met betrekking tot veilig handelen.

BK2_01.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen onder begeleiding procedures met betrekking tot ergonomisch handelen toe.

BK2_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen onder begeleiding procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK2_02.01

De leerlingen ontleden diverse productie- en werkprocessen binnen de grafische kunsten.

- papierformaten
- basisprincipes, -processen, ~~en~~ druktechnieken en drukafwerkingstechnieken binnen de printmedia, multimedia, grafische- en digitale vormgevings- en productiesector
- basisprincipes bij omzetten van aangeleverde content/boodschap/idee naar print- of crossmediale publicatie

begrijpen

BK2_02.02

De leerlingen illustreren ontwikkelingen, evoluties en stijlen binnen de grafische kunsten.

- ontwikkelingen binnen de grafische sector
- basis vakjargon eigen aan de grafische sector
- relevante informatiebronnen binnen de grafische sector

begrijpen

BK2_02.03

5

De leerlingen onderscheiden de stappen in het grafisch ontwerp- en productieproces vanuit aangereikte criteria.

analyseren

BK2_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen onderscheiden de hoofdstappen binnen het grafisch productieproces (printmedia).

- hoofdstappen grafische ontwerp- en productieprocessen
- bronnen ter inspiratie van grafische toepassingen

BK2_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen onderscheiden de fases binnen het ontwerpproces bij het ontwikkelen van output voor printmedia, crossmediaal design en webtoepassingen.

- oplossingsgerichte strategieën en werkmethodes
- waarnemingstechnieken in functie van voorstudie en ontwerp

BK2_02.03.03

Subdoel 3

De leerlingen doorlopen een (aangereikte) technische en creatieve werkplanning en werkorganisatie bij het voorbereiden, uitvoeren, afwerken en opvolgen van eenvoudige producten.

- technische fiches
- technische werkplanning en grafische wWorkflow...

BK2_02.04

De leerlingen gebruiken in functie van een grafische opdracht of een concept eenvoudige aangereikte beeldelementen, materialen, technieken en methodes.

- materialenkennis in functie van de grafische opdracht of toepassing
- beeld- en opmaaktechnieken voor grafische/digitale output
- denk- en werkmethodes voor waarneming, schets, onderzoek, ontwerp en creatie, uitvoer en presentatie

toepassen

BK2_02.05

6

De leerlingen zoeken documenten en/of foto's op (in databanken).

toepassen

BK2_02.05.01

Subdoel 1

De leerlingen zetten aangereikte strategieën in voor het selecteren en controleren op bruikbaarheid van documenten, afbeeldingen en beeldmateriaal.

- beoordelingscriteria in functie van kwaliteitsstandaarden en – normen voor documenten, beeld- en illustratiemateriaal in relatie tot de eigen werkzaamheden
- regels artistiek, literair en intellectueel eigendomsrecht en gegevensbescherming

BK2_02.05.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken courante informatiebronnen en (eigen) databanken bij de voorbereiding van de uit te voeren opdracht.

- domein-specifieke software
- eenvoudige informatiebronnen, databanken en zoeksystemen

BK2_02.05.03

Subdoel 3

De leerlingen passen eenvoudige fotografische technieken toe bij het creëren en beheren van beelden.

- fotografische basisprincipes en -technieken in functie van de opdracht
- bestandsgrootte en bestandsformaten
- eenvoudige richtlijnen en systemen voor databeheer

BK2_02.06

7

De leerlingen passen beeldbewerking toe op het beeldmateriaal vanuit een afgebakende opdracht.

- vormvereisten voor beeldmateriaal en kleurseparatie in functie van de visuele interpretatie van het eindproduct
- basis van beeldbewerkingstechnieken bij afbeeldingen en visuals in functie van de opdracht
- basistechnieken voor kleurbeheer en (ter voorbereiding van) kleurseparatie
- kadreren voor visuele interpretatie
- principes van usability
- basisprincipes Content Management Systeem
- grafische software(applicaties) voor het bewerken van beeldmateriaal

toepassen

BK2_02.07

8

De leerlingen bewerken de aangeleverde illustratieve content.

toepassen

BK2_02.07.01

Subdoel 1

De leerlingen zetten eenvoudige bewerkingstechnieken in bij het ontwerpen van de illustratieve content in functie van de realisatie of opdracht.

- eenvoudige (beeld)bewerkingstechnieken en -toepassingen
- kleurenruimte in functie van bewerking van illustratieve content
- illustratieve content binnen grafische e vormgeving

BK2_02.07.02

Subdoel 2

De leerlingen bewerken de eigen of aangeleverde illustratieve content vanuit een afgebakende opdracht en/of instructies.

- basisprincipes voor digitale uitwerking en vormgeving van illustraties voor verdere verwerking in het productieproces
- instructiefiches
- grafische software(applicaties) voor ontwikkelen van illustraties en bewerken van beeldmateriaal

BK2_02.08

9

De leerlingen gebruiken software en hardware op een efficiënte manier.

toepassen

BK2_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen voeren aan de hand van instructies basishandelingen uit op hardware die gebruikt worden voor het ontwerpen, bewerken, aanmaken en publiceren/presenteren van de digitale productie.

- toepassingsmogelijkheden van domeineigen software en hardware voor het aanmaken, bewerken, gebruiken en online plaatsen van digitale producten
- instructiefiches voor eenvoudige toepassingen in functie van de digitale opdrachten

BK2_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen maken gericht en efficiënt gebruik van zoekmachines, applicaties en opslagtechnieken.

BK2_02.08.03

Subdoel 3

De leerlingen stockeren de content volgens procedures.

- procedures voor vlotte en logische toegankelijkheid van de content

BK2_02.09

10

De leerlingen controleren digitale aangeleverde bestanden op bruikbaarheid in functie van digitale, druktechnische publicatie of reproductie aan de hand van aangereikte criteria.

- basiskennis kwaliteitsstandaard en -normen
- ~~controletechnieken op~~ beeldresolutie
- controletechnieken op bruikbaarheid van lettertypes
- digitale bestandsformaten

toepassen

BK2_02.10

11

De leerlingen bewerken de aangeleverde content en maken een eerste versie van een grafisch digitaal product aan.

toepassen

BK2_02.10.01

Subdoel 1

De leerlingen passen (aangereikte) ontledingstechnieken van inhoudelijke content toe voor een proefopmaak, drukklaar proefprint of presentatie van een grafisch digitaal product/output met aandacht voor lay-out, typografische regels en het grafisch charter.

- lay-out en opmaakparameters
- geldende afspraken in verband met kwaliteitsstandaard
- instructies voor het ontleden van content
- contentvisualisatie
- kleur en kleurschakeringen

BK2_02.10.02

Subdoel 2

De leerlingen passen richtlijnen toe om correcties en bijstellingen uit te voeren bij een eerste versie (proef).

- verbeterstechnieken en -richtlijnen
- proefversie

BK2_02.11

12

De leerlingen ontwikkelen onderdelen van een crossmediaal design.

- voorbeelden van (onderdelen van) crossmediaal concept en crossmediaal design
- combinatievormen beeldcreaties
- stappenplan en (aangereikte criteria) voor ontwikkeling van onderdelen van een crossmediaal design
- soorten media, verschijningsvormen en (digitale) dragers
- moodboard

creëren

BK2_02.12

13

De leerlingen programmeren onderdelen van de crossmediale (web)toepassingen.

toepassen

BK2_02.12.01

Subdoel 1

De leerlingen passen eenvoudige codeer- en programmeertechnieken toe bij onderdelen van crossmediale toepassingen.

- basiskennis van online (sociale) media en toepassingen
- standaardfuncties programmeertaal voor crossmediale toepassingen

BK2_02.12.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken aan de hand van instructies aangepaste software en programma's voor het coderen en toepassingen.

- software om digitale producties online te plaatsen
- software om illustratiemateriaal aan te maken
- software voor het bewerken van de opmaak
- software en eenvoudige procedures voor het aanmaken en bewerken van programmeercode in functie van een specifiek crossmediaal eindproduct

BK2_02.13

De leerlingen passen impositietechnieken toe.

- pagina- en drukvormimpositie en sectoreigen impositiesoftware
- druktechnische elementen in functie van het verdere productieproces
- paginarangschikking, pagina-indeling, snij- en vouwschema's en aanlegtekens in functie van de druktechnische eisen of publicatie(bewerking)

toepassen

BK2_02.14

14

De leerlingen gebruiken audio- en videobestanden in de crossmediale toepassingen.

toepassen

BK2_02.14.01

Subdoel 1

De leerlingen maken, zoeken en/of selecteren geschikte geluidsfragmenten en videomateriaal voor crossmediale toepassingen.

- basiskennis audio- en videomateriaal
- basismethodes voor eenvoudige selecties en bewerkingen van audio- of video-opnamen
- geschikte bronnen voor geluids- en video-opnames

BK2_02.14.02

Subdoel 2

De leerlingen beoordelen aan de hand van aangereikte criteria het audio- en videomateriaal op bruikbaarheid en houden rekening met de minimale kwaliteitseisen.

- Minimale kwaliteitseisen en beoordelingscriteria voor video en audio

BK2_02.15

De leerlingen passen deontologische codes toe.

- basiskennis deontologische codes en beroepsethiek in functie van de uit te voeren opdracht

toepassen

Samenhang cesuurdoelen - leerplandoelen

Nummer cesuurdoel	Cesuurdoel	Leerplandoel / subdoel
Pakket uit kunstbeschouwing		
04.03.01	De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en samenlevingen.	WD2_04.03.01
Goniometrie en vectoren		
06.09.01	De leerlingen tekenen in het vlak de som van vectoren, de vermenigvuldiging van een vector met een getal en de ontbinding van een vector in zijn componenten.	WD2_06.09.01

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK2_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK2_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK2_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK2_01.04
5	De leerlingen onderscheiden de stappen in het grafisch productieproces.	BK2_02.03
6	De leerlingen zoeken documenten en/of foto's op (in databanken).	BK2_02.05
7	De leerlingen passen beeldbewerking toe op het aangeleverde beeldmateriaal.	BK2_02.06
8	De leerlingen bewerken de aangeleverde illustratieve content.	BK2_02.07
9	De leerlingen gebruiken software en hardware op een efficiënte manier.	BK2_02.08
10	De leerlingen controleren digitaal aangeleverde bestanden op bruikbaarheid in functie van digitale of druktechnische publicatie of reproductie.	BK2_02.09
11	De leerlingen bewerken de aangeleverde content en maken een eerste versie van een grafisch digitaal product aan.	BK2_02.10
12	De leerlingen ontwikkelen onderdelen van een crossmediaal design.	BK2_02.11
13	De leerlingen programmeren onderdelen van de crossmediale (web)toepassingen.	BK2_02.12
14	De leerlingen gebruiken audio- en videobestanden in de crossmediale toepassingen.	BK2_02.14

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	In leerplandoel / subdoel
Beeldresolutie	BK2_02.09
Digitale bestandsformaten	BK2_02.09
Druktechnieken	BK2_02.01
Drukafwerkingstechnieken	BK2_02.01
Gangbare programmeertaal voor crossmediaal design en crossmediale (web)toepassingen	BK2_02.12.01
Geschikte bronnen voor geluids- en video-opnames	BK2_02.14.01
Kleurenruimte in functie van bewerking van illustratieve content	BK2_02.07.01
Lay-outtechnisch ontwerp	BK2_02.10.01
Papierformaten	BK2_02.01
Software om digitale producties online te plaatsen	BK2_02.12.02
Software om illustratiemateriaal aan te maken	BK2_02.12.02
Software voor het bewerken van de opmaak	BK2_02.12.02
Technische fiches	BK2_02.03.03
Typografie	BK2_02.10.01
Vormvereisten voor beeldmateriaal en kleurseparatie in functie van beeldbewerking	BK2_02.06

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de tweede graad dubbele finaliteit worden de eerste stappen gezet met het oog op het realiseren van de competenties van de onderliggende beroepskwalificaties in de derde graad. In de tweede graad worden elementen van deze competenties aangeleerd en dit steeds met een beperkte mate van autonomie. Geen enkele beroepsgerichte competentie wordt bijgevolg volledig en op het gevraagde beheersingsniveau van de beroepskwalificatie in de tweede graad gerealiseerd.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven...

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.